

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

**«АНАЛІЗ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ
ЗЛОЧИННОСТІ»**

кафедра кримінології та інформаційних технологій

Статус дисципліни	minor/вибіркова
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Ступінь вищої освіти	магістр
Галузі знань	(08) «Право»
Спеціальність	(081) «Право»
Освітня програма	Право
Форми здобуття вищої освіти	денна
Мова викладання	українська
Навчальний рік розроблення	2024
Форма підсумкового контролю	залік

Науково-педагогічні працівники, які забезпечують викладання навчальної дисципліни:

Назва навчальної дисципліни	Аналіз та прогнозування злочинності (Crime analysis and forecast)
Науково-педагогічний працівник (-ки)	Левченко Юрій Олександрович
Профайл викладача (-ів)	https://orcid.org/0000-0003-1124-9517
Контактний тел.	(067) 758-13-31
E-mail:	levuriy@ukr.net
Науково-педагогічний працівник (-ки)	Іващенко Віта Олександрівна
Профайл викладача (-ів)	https://orcid.org/0000-0001-6076-3657
Контактний тел.	(067) 782 4252
E-mail:	i_vita@bigmir.net
Науково-педагогічний працівник (-ки)	Кулакова Наталія Володимирівна
Профайл викладача (-ів)	https://orcid.org/0000-0003-4119-1686
Контактний тел.	(067) 315-79-45
E-mail:	nata_knuvs@ukr.net
Науково-педагогічний працівник (-ки)	Расюк Едуард Вікторович
Профайл викладача (-ів)	https://orcid.org/0000-0003-4065-5266
Контактний тел.	(099) 133-79-92
E-mail:	eduardrasiuk@gmail.com

Консультативна допомога кафедри

Очні консультації: з 14.00 до 16.30 відповідно до графіка чергувань науково-педагогічних працівників кафедри.

Online-консультації: за допомогою електронної пошти (kriminolog@ukr.net), месенджерів і платформи Zoom, Пн-Пт з 9:00 до 16:00.

Стислий опис навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення навчальної дисципліни є злочинність, її стан, рівень, структура, динаміка, територіальна розповсюдженість (географія); характеристика окремих видів кримінальних правопорушень, виділених за певними кримінально-правовими та кримінологічними ознаками – родовим об'єктом посягання, характером злочинних дій, складом кримінального правопорушення, обставинами його вчинення (місце, час, спосіб тощо), формою вини, особливостями суб'єкту вчинення кримінального правопорушення (стать, вік, професія, наявність попереднього злочинного досвіду тощо); особа злочинця – розподіл осіб, які вчинили кримінальні правопорушення, за соціально-демографічними та кримінологічними ознаками (стать, вік, соціальний стан, сімейний стан, рівень освіти тощо); аналіз стану і тенденцій віктимізації; причини та умови (фактори) економічного, соціального, демографічного, політико-правового, соціально-психологічного характеру, що сприяють вчиненню кримінальних правопорушень; прогнозування та планування злочинності в цілому та окремих видів кримінальних правопорушень.

Формами навчання є лекції (відеолекції), практичні, семінарські заняття (аудиторно або в режимі он-лайн, з використанням відео-конференції, за допомогою Skype, Zoom, інших освітніх веб-технологій, інтерактивних електронних курсів, блогів, чатів, форумів та ін.).

Ключовими питаннями, що підлягають вивченню, є такі: об'єкт, предмет і мета аналізу та прогнозу злочинності. Система, за якою здійснюється аналіз та прогноз злочинності. Класифікація аналізу та прогнозу злочинності за територією та періодом часу. Інформаційна основа кримінологічного аналізу. Характеристика джерел кримінологічної інформації, на основі яких здійснюється аналіз та прогноз злочинності. Загальні методичні положення щодо здійснення кримінологічного аналізу злочинності. Структура та зміст програми кримінологічного аналізу (дослідження) злочинності.

Поняття стану злочинності як комплексної кримінологічної характеристики злочинності. Структура злочинності. Показники, що відображають структуру злочинності та методи їх розрахунку. Побудова звичайних дугових та секторальних діаграм. Динаміка злочинності як категорія кримінологічного аналізу злочинності. «Географія злочинності» як категорія кримінологічного аналізу. Показник суспільної небезпечності злочинності та методи його розрахунку. Використання MS Excel для аналізу стану та територіальних відмінностей злочинності.

Аналіз структури особи (властивості, ознаки, зв'язки та відносини). Поняття кримінологічної детермінації. Аналіз причинно-наслідкового зв'язку, закони його розвитку. Класифікація детермінант злочинності за декількома критеріями: за природою, за рівнем функціонування; за змістом і способом дії; за джерелами. Прогнозування криміногенної ситуації. Цілі, завдання та практичне знання кримінологічного прогнозування. Аналіз основних джерел інформації, необхідної для прогнозування.

Класифікація кримінологічного прогнозування. Типова методика розробки прогнозів криміногенної ситуації. Планування запобігання кримінальним правопорушенням. План запобігання злочинності. Етапи процесу планування запобігання злочинності. Проект поточного і перспективного плану. Функції планування, прогнозування та контролю. Типовий план

запобігання злочинів. Структура кримінологічного плану. Комплексне планування боротьби зі злочинністю.

Основними цілями вивчення дисципліни «Аналіз та прогнозування злочинності» є оволодіння здобувачами вищої освіти навичок самостійної аналітичної роботи, формування системи теоретичних та практичних знань з питань вимог аналізу та прогнозу злочинності, набуття основних професійних компетенцій з аналітичної діяльності та застосування в практичній діяльності.

Навчальна дисципліна проводиться в очній (offline) та змішаній (blended) формах відповідно до структури освітнього процесу, тематичного плану та розкладу занять.

Результати вивчення дисципліни деталізують програмні результати навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України, що забезпечує здобувачам вищої освіти набуття необхідних компетентностей.

Тривалість вивчення навчальної дисципліни – протягом семестру для денної форми навчання.

Денна форма навчання

Вид заняття		Загальна кількість годин		
лекції		10 год.		
семінарські заняття		10 год.		
практичні заняття		10 год.		
самостійна робота		60 год.		
Рік викладання	семестр	спеціальність	рік навчання здобувачів вищої освіти	Нормативний/вибірковий
2024	3	право	2	Вибіркова дисципліна

Форми та методи навчання

Навчальна дисципліна проводиться в очній (offline) та змішаній (blended) формах відповідно до структури освітнього процесу, тематичного плану та розкладу занять.

Для ефективної перевірки рівня засвоєння здобувачами знань, умінь і навичок з навчальної дисципліни використовують наступні методи контролю:

- 1) метод усного контролю;
- 2) метод письмового контролю;
- 3) метод тестового контролю;
- 4) метод програмованого контролю.

Результати навчання

Результати вивчення дисципліни деталізують програмні результати навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України, що забезпечує здобувачам вищої освіти набуття необхідних компетентностей.

Система поточного контролю здійснюється при проведенні семінарських та практичних занять, перевірки самостійної роботи та виконання індивідуальних занять.

Поточний контроль успішності– це систематична перевірка знань здобувачів, яка проводиться викладачем на поточних заняттях відповідно до розкладу та відповідно до силабусу. Поточний контроль здійснюється на кожному занятті відповідно до конкретних цілей теми з метою перевірити ступінь та якість засвоєння матеріалу, що вивчається. В процесі поточного контролю оцінюється самостійна робота здобувачів щодо повноти виконання завдань, рівня засвоєння навчальних матеріалів, оволодіння практичними навичками аналітичної, дослідницької роботи та ін.

Система підсумкового контролю передбачає складання заліку.

Підсумковий контроль – контроль навчальних досягнень здобувачів з метою оцінки якості освоєння ними програми навчальної дисципліни, що проводиться в період проміжної атестації у формі заліку. Мета підсумкового контролю – виявити засвоєння навчальної дисципліни в цілому, розуміння навчального матеріалу, взаємозв'язок змісту навчального матеріалу, логіку його засвоєння тощо.

Пререквізити:

Право Європейського Союзу, юридична компаративістика, міжнародне кримінальне право, актуальні проблеми застосування кримінального законодавства України

Постреквізити

Практика Європейського суду з прав людини, міжнародні стандарти застосування заходів забезпечення кримінального провадження, кваліфікація кримінальних правопорушень при конкуренції кримінально-правових норм

Компетентності відповідно до другого (магістерський) рівня вищої освіти зі спеціальності 081 «Право»

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
Спеціальні компетентності (фахові)	СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності. СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування. СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

Здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня зі спеціальності 081 «Право» повинні продемонструвати такі результати навчання:

РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

РН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

РН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

Структура навчальної дисципліни та тематика навчальних занять

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Тема 1. Поняття та предмет кримінологічного аналізу злочинності.	Лекція: очно з використанням мультимедійного супроводження.	Домашні завдання та питання для самоконтролю: 1. Поняття, значення та мета аналізу злочинності

	<p>Семінарське та практичне заняття:</p> <p>поточна перевірка у вигляді усної співбесіди (7 - 10 хв. / кожного); письмова перевірка у вигляді контрольних робіт та тестових завдань; домашні завдання.</p>	<p>2.Предмет і види аналізу злочинності</p> <p>3.Загальні методичні рекомендації щодо здійснення аналізу злочинності</p> <p>4.Структура та зміст програми кримінологічного аналізу (дослідження) злочинності</p> <p>5.Порівняльний аналіз злочинності в історичному аспекті в порівнянні з іншими країнами світу.</p> <p>6.Визначення видів аналізу злочинності на власних прикладах.</p>
<p>Тема 2. Кримінологічний аналіз стану та тенденцій злочинності в Україні.</p>	<p>Лекція: очно з використанням мультимедійного супроводження.</p> <p>Семінарське та практичне заняття:</p> <p>поточна перевірка у вигляді усної співбесіди (7 - 10 хв. / кожного); письмова перевірка у вигляді контрольних робіт та тестових завдань; домашні завдання.</p>	<p>Домашні завдання та питання для самоконтролю:</p> <p>1.Оцінка стану злочинності за допомогою абсолютних та відносних показників.</p> <p>2.Визначення показників інтенсивності злочинності: методика розрахунку коефіцієнтів: злочинності, кримінальної активності; судимості; віктимізації.</p> <p>3.Динаміка злочинності.</p> <p>4.Методика розрахунку відносних показників динаміки.</p> <p>5.Структура злочинності, методика розрахунку її показників.</p> <p>6.Визначення індексу суспільної небезпечності злочинності.</p> <p>7.Показники латентності злочинності та методика оцінки її рівня.</p>
<p>Тема 3. Кримінологічний аналіз особи злочинця.</p>	<p>Лекція: очно з використанням мультимедійного супроводження.</p> <p>Семінарське та практичне заняття:</p> <p>поточна перевірка у вигляді усної співбесіди (7 - 10 хв. / кожного); письмова перевірка у вигляді контрольних робіт та тестових завдань; домашні завдання.</p>	<p>Домашні завдання та питання для самоконтролю:</p> <p>1. Поняття та інформаційна основа кримінологічного аналізу особи злочинця.</p> <p>2. Структура особи злочинця та її значення для кримінологічного аналізу особи злочинця.</p> <p>3.Методика кримінологічного аналізу особи злочинця за соціально-демографічними ознаками.</p> <p>4.Методика кримінологічного аналізу особи злочинця за кримінально-правовими</p>

		ознаками. 5.Алгоритм вивчення особистості злочинців стосовно ситуацій індивідуально-профілактичної роботи.
Тема 4. Кримінологічний аналіз детермінант злочинності.	Лекція: очно з використанням мультимедійного супроводження. Семінарське та практичне заняття: поточна перевірка у вигляді усної співбесіди (7 - 10 хв. / кожного); письмова перевірка у вигляді контрольних робіт та тестових завдань; домашні завдання.	Домашні завдання та питання для самоконтролю: 1.Поняття причин та умов злочинності в кримінології. 2.Причинно-наслідковий зв'язок. 3.Класифікація причин та умов злочинності. 4.Причини та умови злочинності в Україні на сучасному етапі. 5.Зробіть аналіз причин та умов злочинності в кримінології на прикладі продемонструйте їх. 6.Сформулюйте причинно-наслідковий зв'язок умов злочинності в письмовому вигляді. 7.Визначте співвідношення причин та умови злочинності в Україні на сучасному етапі.
Т. 5. Кримінологічне прогнозування та підготовка планів і програм запобігання кримінальним правопорушенням.	Лекція: очно з використанням мультимедійного супроводження. Семінарське та практичне заняття: поточна перевірка у вигляді усної співбесіди (7 - 10 хв. / кожного); письмова перевірка у вигляді контрольних робіт та тестових завдань; домашні завдання.	Домашні завдання та питання для самоконтролю: 1.Поняття кримінологічного прогнозування та його значення. 2.Класифікація кримінологічного прогнозування. 3.Методика розробки прогнозів криміногенної ситуації. 4.Методи кримінологічного прогнозування. 5.Поняття кримінологічного планування та його значення 6.Класифікація планів та програм запобігання злочинності. 7.Методика розробки планів та програм запобігання злочинності. 8.Основні розділи плану та програм запобігання злочинності. 9.Характеристика основних методів планування.

Основні інформаційні джерела

1. Адміністративна діяльність органів поліції України : підручник / за заг. ред. В. В. Сокуренка [В. В. Сокуренко, О. І. Безпалова, О. В. Джафарова та ін.] ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків: ХНУВС, 2017. – 432 с.
2. Бесчастний В.М. Прогноз криміногенної ситуації в Україні в середньостроковій перспективі. Вісник Чернівецького факультету Національного університету «Одеська юридична академія». 2017. № 1. С. 193–202.
3. Бабенко А. М. Кримінологічне прогнозування як основа для планування запобігання злочинності в регіонах. Право та державне управління. 2014. № 3. С. 60-63.
4. Василевич В. В. Теоретичні проблеми кримінологічного прогнозування. Науково-інформаційний вісник. 2012. № 5. С. 118-123.
5. Василевич В. В. Методи прогнозування злочинності в установах виконання покарань. Питання боротьби зі злочинністю. 2013. Вип. 25. С. 57-66.
6. Організація роботи підрозділів превентивної діяльності Національної поліції: Навчальний посібник. [Константинов С. Ф., Братель С. Г., Куліков В. А. та ін.] – К.: Видавництво «Освіта України». – Київ. – 2017. – 246 с.
7. Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції: навч. посібник // Константинов С. Ф., Братель С. Г., Басс В. О. та ін.; МВС України, НАВС - Київ: ЦУЛ, - 2017 р. – 333с.
8. Аналіз та прогноз злочинності: конспект лекцій. Київ: НАВС, 2015.
9. Голіна В. В., Лукашевич С. Ю. , Колодяжний М. Г. Державне прогнозування і регіональне планування заходів запобігання злочинності в Україні / за заг. ред. В. В. Голіни. Х. : Право, 2012. 304 с.
10. Бесчастний В. М. Кримінологічне забезпечення протидії злочинності в Україні : монографія. Харків, 2017. 360 с.

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

– пакет програмних продуктів Microsoft Office;

– мультимедійний проектор, комп'ютер /ноутбук/планшет, інтерактивні дошки.

здобувачі вищої освіти:	наявні технічні та комп'ютерні пристрої з можливістю роботи в мережі Internet.
науково-педагогічні працівники та ЗВО:	наявні технічні та комп'ютерні пристрої з можливістю роботи в мережі Internet, використання доступних освітніх онлайн платформ, відповідне навчально-методичне забезпечення (навчальна та робоча програма навчальної дисципліни «Аналіз та прогнозування злочинності», плани-конспекти проведення занять, методичні розробки організації самостійної та роботи здобувачів вищої освіти, тестові завдання для проведення поточного та підсумкового контролю засвоєння теоретичних знань, тощо.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Досягається за допомогою наступних складових:

- 1) здобувач вищої освіти має погодитися на дотримання принципів академічної доброчесності;
- 2) самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

3) посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

4) надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації;

5) засвоєння тем пропущених лекційних занять здійснюється шляхом відпрацювання здобувачем вищої освіти (співбесіда, реферат, презентація, доповідь тощо). Пропущені семінарські заняття, незалежно від причини пропуску, та незадовільні оцінки здобувач вищої освіти відпрацьовує науково-педагогічному працівникові згідно з графіком консультацій до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі групи.

Оцінювання результатів навчання

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Участь в роботі впродовж семестру/залік – 60/40, тобто 100 бальна за семестр: « <i>відмінно</i> » – здобувач демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв'язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; вільно володіє науковими термінами; « <i>добре</i> » – здобувач демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв'язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв'язках; « <i>задовільно</i> » – здобувач володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв'язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки; « <i>незадовільно</i> » – здобувач не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами
Вимоги до письмової роботи (за умови наявності)	Написання рефератів, доповідей, презентацій, тощо здійснюється відповідно до запропонованої тематики викладачем, з урахуванням програми навчальної дисципліни.
Семінарські та практичні заняття	Під час проведення семінарів та практичних занять здобувачі працюють у такому форматі:

	<p>1) викладач оголошує вступну промову, перевіряє наявність здобувачів та оголошує навчальні питання заняття;</p> <p>2) надається можливість оголошення доповідей, рефератів, презентацій тощо;</p> <p>3) здобувачі відповідають на навчальні питання (практичні завдання), після кожного з них інші здобувачі вносять свої пропозиції та доповнення, а також задають додаткові запитання;</p> <p>4) викладач підводить підсумки, відповідає на запитання здобувачів, оголошує оцінки та оголошує тему та завдання наступного заняття.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	Відсутність невідпрацьованих пропусків занять та незадовільних оцінок, а також наявність більше 50% оцінок на аудиторних заняттях.

Оцінювання компетентності з навчальної роботи здобувача з дисципліни здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне навчальне заняття та виставлення балів від 2 до 5 (табл. 1).

Таблиця 1

Мах 60%											Мах 40%	Мах 100%	
Т	Т	Т	Т	Т							Самостійна робота	Залік	100
е	е	е	е	е									
м	м	м	м	м									
а	а	а	а	а									
1.	2.	3.	4.	5.									
5	5	5	5	5							5	40	100

Для занесення результатів компетентності здобувача у відомість обліку успішності, залікову книжку здобувача використовується таблиця співвідношення між рейтингом здобувача та ECTS оцінками (табл. 2).

Таблиця 2

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Зараховано	A	відмінне виконання
85-89	Зараховано	B	вище середнього рівня

75-84		C	загалом хороша робота
66-74	Зараховано	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59		Fx	необхідне перескладання
1-34	не зараховано	F	необхідне повторне вивчення курсу

РОЗРОБНИКИ:

Юрій ЛЕВЧЕНКО – т.в.о. завідувача кафедри, кандидат юридичних наук, професор;

Віта ІВАЩЕНКО – професор кафедри, кандидат юридичних наук, доцент;

Альона ЛИСЕНКО – викладач кафедри.

Силабус схвалено на засіданні кафедри кримінології та інформаційних технологій.
 Протокол від 05.09.2024 року, № 1

Т.в.о. завідувача кафедри

Юрій ЛЕВЧЕНКО